

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

Langusova ulica 4, 1000 Ljubljana

T: 01 478 82 00

E: gp.mope@gov.si

www.mope.gov.si

DOKUMENT JE ELEKTRONSKO PODPISAN!
Podpisnik: Bojan Kumer
Izdajatelj certifikata: SI-PASS-CA
Številka certifikata: 00F37AA53800000005751CDA4
Potek veljavnosti: 13. 03. 2026
Čas podpisa: 17. 09. 2025 16:11
Št. dokumenta: 350-154/2025-2570-7

Občina Moravče
Vegova ulica 9
1251 Moravče
obcina@moravce.si
marjana.krumperstar@moravce.si

Številka 350-154/2025/7

Datum: 16.9.2025

Dokument je elektronsko podpisan

Zadeva: Prvo mnenje na osnutek občinskega podrobnega prostorskega načrta za izkoriščanje in sanacijo peskokopa Vahtenberk – Gabrje – vzhodni del EUP MŠ-04) ter mnenje o ustreznosti okoljskega poročila

Zveza: Vaša vloga št. 3503-0011/2024-9

Spoštovani,

na Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (v nadaljnjem besedilu: MOPE) smo prejeli vašo vlogo za prvo mnenje na osnutek občinskega podrobnega prostorskega načrta za izkoriščanje in sanacijo peskokopa Vahtenberk – Gabrje – vzhodni del EUP MŠ-04) ter mnenje o ustreznosti okoljskega poročila. Z vlogo ste zaprosili za mnenje za področje okolja, energetike in trajnostne mobilnosti.

V zvezi z vašo vlogo vam v nadaljevanju podajamo mnenja za področje okolja, energetike in prometne politike, kot sledijo:

I. PODROČJE PROMETNE POLITIKE:

Mnenje s področja prometne politike oziroma trajnostne mobilnosti vsebuje ugotovitve predvsem glede:

1. zagotavljanja trajnostne mobilnosti z vidika vizije mobilnosti prebivalstva in trajnostnega razvoja;
2. razvoja učinkovitega sistema javnega potniškega prometa (v nadaljevanju JPP);
3. zagotavljanja fizične integracije prometnih podsistemov za učinkovitejše izvajanje gospodarske javne službe javnega potniškega prometa;
4. potreb po zmanjšanju onesnaževanja iz naslova osebnega prometa.

Občina Moravče je na podlagi podatkov o stanju prostora, splošnih smernic državnih nosilcev urejanja prostora in izkazanih potreb pripravila predlog OPPN in OP za izkoriščanje in sanacijo peskokopa Vahtenberk - Gabrje - vzhodni del EUP MŠ-04, v Občini Moravče. Pri tem je bila dolžna upoštevati usmeritve in določitve veljavnih državnih prostorskih aktov, državne razvojne dokumente ter vse relevantne področne predpise.

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, Direktorat za prometno politiko podaja pozitivno mnenje k predlogu OPPN in OP za izkoriščanje in sanacijo peskokopa Vahtenberk - Gabrje - vzhodni del EUP MŠ-04 v Občini Moravče.

II. PODROČJE ENERGETIKE:

Obveščamo vas, da je pri načrtovanju prostorske ureditve za izdelavo osnutka *OPPN EUP MŠ-04 v občini Moravče* potrebno upoštevati naslednje smernice glede na Razvojni načrt prenosnega sistema Republike Slovenije za obdobje 2025–2034 in strokovne podlage za Prostorski plan RS, Ministrstva za okolje in prostor, Urada za energetiko, št. 350-13-16/02, iz marca 2003:

Preko območja načrtovanega posega oz. predloga občine *OPPN EUP MŠ-04 za predvideno območje pobude* (glej grafično prilogo označeno z rdečo barvo) potekata sledeča objekta za prenos električne energije – daljnovoda:

- **DV 1x110 kV Beričevo – Trbovlje I**
- **DV 1x110 kV Beričevo – Trbovlje II**

Pozivamo pa vas, da v naslednji fazi, ko nas boste zaprosili za soglasje oz. za drugo mnenje za področje energetike priložite dopisu drugo mnenje oz. soglasje družb ELES d.o.o. in Elektro Ljubljana d.d..

Mnenje oz. soglasje je potrebno na podlagi 110. in 112. člena Energetskega zakona (EZ-2, Uradni list RS, št. 38/24 in 47/25 – ZOEE-A).

III. PODROČJE OKOLJA:

Direktorat za okolje v okviru svoje pristojnosti podaja naslednje mnenje:

TLA

K okoljskemu poročilu:

Po preučitvi Okoljskega poročila za za Občinski podrobni prostorski načrt za izkoriščanje in sanacijo peskokopa Vahtenberk -Gabrje - vzhodni del (EUP MŠ-04), julij 2025 (v nadaljevanju: okoljsko poročilo), smo ugotovili, da s stališča tal okoljsko poročilo pomanjkljivo opredeli, opiše in ovrednoti pomembne vplive izvedbe OPPN na tla. Menimo, da tla niso celovito obravnavana. Pojasnjujemo, da so tla ključen del okolja, naravno bogastvo in naravni vir. Varovati je treba vse sloje tal do matične podlage in ne le zgornjega dela tal.

Primeroma še navajamo:

Na str. 14 je navedeno, da se na vrhu zasutega prostora nanašajo zaporedne plasti; najprej preperele zemljine iz odkopa, nato umetno pripravljene in obogatene zemljine, in na vrhu humus. Nejasno kakšne kakovosti so umetno pripravljene in obogatene zemljine in kako se zagotavlja, da ne povzročajo tveganja in vplivov na okolje.

Poglavje "2.5 Potrebe po naravnih virih" tla, kot naravnega vira ne obravnava, kljub temu, da so tla naravni vir.

Iz poglavja 2.7 Alternative za doseganje okoljskih ciljev« ni razvidno pojasnilo, zakaj se niso predlagale alternative rešitve.

Iz preglednice 1, kjer je opredelitev do pomembnih vplivov izvedbe plana na tla niso razvidna vsi pomembni vplivi, ki vplivajo na degradacijo tal npr. zbijanje, izguba organske snovi in biotske pestrosti tal, erozija, onesnaženje.

Predlagamo, da se opis stanja tal dopolni z javno dostopnimi podatki (npr. [Ocene bistvenih ekosistemskih storitev tal](#))

Iz preglednice 2 je razviden okoljski cilj: »Dobro kakovostno stanje tal (ohranjanje površin z dobrim kakovostnim stanjem tal)«. Pojasnjujemo, da so pomembni vsi sloji tal in ne le »površina« tal. Nejasno kako se bodo ovrednotili pomembni vplivi na tla npr. zbijanje, izguba biotske pestrosti tal. Nejasno kateri kemijski parametri se bodo obravnavali v okviru kemijskega stanja.

Predlagamo, da je iz okoljskega poročila jasno razvidno zlasti, kakšna bo izguba tla, ali je kot omilitveni ukrep zagotovljeno, da se vsi zemeljski izkopi uporabijo znotraj območja OPPN. Razvidno naj bo tudi kako se bo preprečevalo onesnaževanje tal in kako je zagotovljeno, da se v okviru sanacije uporabljajo samo materiali in zemeljski izkopi, ki ne povzročajo onesnaženosti okolja. Jasno naj bo tudi razvidno, da se mora sanacija tal zadostno in učinkovito izvesti. Priporočamo, da se za namene vzpostavitve stanja tal v prvotnemu podobno stanje tal, pred začetkom del pregleda, popiše in fotodokumentira stanje tal. Izvede naj se primerjava stanja tal pred in po posegu.

Treba je zagotoviti strokovni nadzor s strani strokovnjaka za varstvo tal ali pedologa nad uspešnostjo izvajanja sanacije tal. Po končanih posegih se mora strokovno preveriti stanje tal z namenom, da se določi ali je bila sanacija degradiranih tal zaradi posegov ustrezno in učinkovito izvedena.

Predlagamo, da se preveri tudi morebitna obstoječa onesnaženost tal. V primeru onesnaženosti tal, se mora sanacija tal izvesti na način, da so vsebnosti onesnaževal skladne s predpisom, ki ureja onesnaženost tal in da onesnažena tla ne predstavljajo tveganja za zdravje ljudi in okolje.

Degradacijo tal je treba preprečevati, kolikor je mogoče. Predlagamo, da se vsi posegi na ali v tla načrtujejo in izvajajo tako, da je izguba oziroma degradacija tal čim manjša. Na ali v tla se posega le v obsegu in do globine tal, ki sta nujno potrebna.

Glede na zgoraj navedeno predlagamo, da se okoljsko poročilo v celoti dopolni s stališča varstva tal, v skladu z Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Uradni list RS, št. 73/05 in 44/22). Tla se mora obravnavati celovito. Predlagamo, da so iz poročila razvidni vsi pomembni vplivi na tla in možni degradacijski procesi tal, saj se le na ta način lahko določijo omilitveni ukrepi za tla in zagotovi čim boljše varstvo in upravljanje s tlemi. Pomembno pa je tudi spremljanje (npr. ali je bila sanacija tal zadostno in uspešno izvedena). Degradacijski procesi tal so razvidni iz javno dostopnega [Poročila o okolju v Republiki Sloveniji, 2022](#).

K Odloku:

Po dopolnitvah in popravkih okoljskega poročila s stališča varstva tal bomo podali mnenje na Odlok, saj določbe, ki se nanašajo na varstvo tal temeljijo na okoljskem poročilu.

ODPADKI

Pri oblikovanju zahtev glede odpadkov opozarjamo na uporabo določb in izrazov iz veljavne zakonodaje. Opredelitve ali pomena izrazov, ki so opredeljeni v zakonu ali podzakonskih aktih, ni dovoljeno spreminjati (spodnje komentarje upoštevajte tudi v prilogah odloka ter drugi spremni dokumentaciji):

Predlog odloka:

- 10. člen, drugi odstavek, zadnja alineja, f.: navajate "posode za ločeno zbiranje določenih ločenih frakcij" - v veljavni Uredbi o obvezni občinski gospodarski javni službi zbiranja komunalnih odpadkov (Uradni list RS, št. 33/17, 60/18 in 44/22 – ZVO-2) je opredeljen pomen izraza ločene frakcije komunalnih odpadkov (so nenevarni in nevarni komunalni odpadki, ki se v skladu s to uredbo zbirajo ločeno od mešanih komunalnih odpadkov). V isti uredbi je navedeno, da se odpadki zbirajo v zabojnikih ali vrečah;
- 15. člen, tretji odstavek: navajate "Celotna površina odkopanega prostora mora biti zasuta in izravnana ter vključena v obstoječe naklone terena brez grobih prehodov." - ni

jasno, s čim (npr. gradbeni material, odpadki, npr. zemeljski izkopi...) bo odkopani prostor zasut?

- 26. člen: ravnanje z odpadki:
 - navedeno se verjetno nanaša na ločeno zbiranje komunalnih odpadkov (v skladu z ZVO-2 je ločeno zbiranje odpadkov zbiranje odpadkov, pri katerem so tokovi odpadkov ločeni glede na vrsto in lastnosti odpadkov z namenom olajšati določeno obdelavo odpadkov, v skladu z Uredbo o obvezni občinski gospodarski javni službi zbiranja komunalnih odpadkov (Uradni list RS, št. 33/17, 60/18 in 44/22 – ZVO-2) so ločene frakcije komunalnih odpadkov (ločene frakcije) nenevarni in nevarni komunalni odpadki, ki se v skladu s to uredbo zbirajo ločeno od mešanih komunalnih odpadkov,
 - Uredba o obvezni občinski gospodarski javni službi zbiranja komunalnih odpadkov (Uradni list RS, št. 33/17, 60/18 in 44/22 – ZVO-2) določa, da se odpadki zbirajo po sistemu od vrat do vrat v zabojnikih ali vrečah,
 - kakšne so zahteve glede rudarskih odpadkov ali morebitnih nastalih gradbenih odpadkov?
- 29. člen, drugi odstavek, tretja alineja: navajate "...ter varen odvoz odpadnih snovi v čistilne naprave oziroma na sanitarno deponijo":
 - v skladu z ZVO-2 je odpadek vsaka snov ali predmet, ki ga imetnik zavrže, namerava zavreči ali mora zavreči,
 - izraza »deponija« v veljavni zakonodaji s področja odpadkov ni, gre za sopomenko izraza odlagališče (v skladu z ZVO-2 je to naprava za odstranjevanje odpadkov z odlaganjem odpadkov na ali v tla (podzemno), samo z okoljevarstvenim dovoljenjem),
 - navajanje na »odvoz na deponijo« je neskladen z obvezno uporabo hierarhije ravnanja z odpadki, ki določa, da se pri nastajanju odpadkov in ravnanju z njimi kot prednostni vrstni red upošteva naslednja hierarhija ravnanja: 1. preprečevanje nastajanja odpadkov, 2. priprava odpadkov za ponovno uporabo, 3. recikliranje odpadkov, 4. drugi postopki predelave odpadkov (npr. energetska predelava) in 5. odstranjevanje odpadkov (in v okviru tega kot najmanj zaželeno ravnanje odlaganje odpadkov),
 - v skladu z Uredbo o odlagališčih odpadkov (Uradni list RS, št. 10/14, 54/15, 36/16, 37/18, 13/21 in 44/22 – ZVO-2) poznamo odlagališča za inertne odpadke, odlagališča za nenevarne odpadke (tudi odlagališče za komunalne odpadke) in odlagališča za nevarne odpadke - kaj je "sanitarna deponija"?
 - po pregledu uradnih evidenc ugotavljamo, da na območju OPPN odlagališče odpadkov ni evidentirano;
- 29. člen, drugi odstavek, četrta alineja: "začasna deponija" - "deponija" je sopomenka za odlagališče, to pa je naprava za odlaganje odpadkov (gre za trajno vgrajevanje odpadkov v telo odlagališča) - začasno odlaganje ne obstaja;
- 29. člen, osmi odstavek: ni jasno, kaj je dejansko mišljeno z "za odkopavanjem etaž se z delnim zamikom izvede tehnična sanacija odkopanega prostora (jame) z vgradnjo gradbenih kompozitov in agregatov." - opozarjamo, da je v primeru uporabe odpadkov treba upoštevati zakonodajo s področja odpadkov. V skladu z določbami Zakona o varstvu okolja (ZVO-2), Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24, 21/25 – ZOPVOOV in 56/25 – PoZ, predelovalec, ki: 1. prvič uporablja predelano snov ali predmet, ki je prenehal biti odpadek in ni bil dan na trg, ali 2. prvič da predelano snov ali predmet na trg po tem, ko je ta prenehal biti odpadek, zagotovi, da predelana snov ali predmet izpolnjuje zahteve iz predpisov, ki urejajo kemikalije, in predpisov, ki urejajo proizvode, pri čemer morajo biti pogoji in merila za prenehanje statusa odpadka

izpolnjeni prej, preden se za predelano snov ali predmet začnejo uporabljati predpisi o kemikalijah in proizvodih;

- 30. člen, tretji odstavek: navajate izraz "deponija":
 - izraza »deponija« v veljavni zakonodaji s področja odpadkov ni, gre za sopomenko izraza odlagališče,
 - v skladu z Zakonom o varstvu okolja - ZVO-2 (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24, 21/25 – ZOPVOOV in 56/25 - PoZ) je odlagališče odpadkov je naprava za odstranjevanje odpadkov z odlaganjem odpadkov na ali v tla (podzemno);
 - odpadke dovoljeno odlagati samo na odlagališčih, z okoljevarstvenim dovoljenjem;
 - odlaganje odpadkov je postopek odstranjevanja odpadkov s kodo D1 – gre za trajno vgrajevanje odpadkov v telo odlagališča na podlagi ustreznega okoljevarstvenega dovoljenja)
 - iz uradnih evidenc izhaja, da na navedenem območju ni evidentiranega odlagališča odpadkov;
- 32. člen, drugi odstavek: navajate izraz "humus" (večkrat v besedilu odloka - 2x šesti odstavek 40. člena): ali gre dejansko za rodovitno zemljo - Uredba o odpadkih (Uradni list RS, št. 77/22, 113/23 in 13/25) vsebuje tudi posebno določbo glede ravnanja z rodovitno zemljo, odrinjeno pri gradbenih posegih, ki nima nevarnih lastnosti iz Priloge 3 te uredbe in ki zaradi fizikalnih, kemičnih in mikrobioloških lastnosti omogoča rast rastlin, ki jo je v skladu z zakonom, ki ureja kmetijska zemljišča, treba varovati pred trajno izgubo, in jo je treba zbirati ločeno od preostalega zemeljskega izkopa in jo ločeno oddajati, če se zemeljski izkop, katerega sestavni del je, ne uporabi za gradnjo v svojem prvotnem stanju na mestu, kjer je bil izkopen. Tudi Zakon o kmetijskih zemljiščih (ZKZ), Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D, 79/17, 44/22 in 78/23 – ZUNPEOVE, določa, da je rodovitna zemlja po tem zakonu material površinskega sloja tal, ki zaradi fizikalnih, kemičnih in mikrobioloških lastnosti omogoča rast rastlin in jo je treba varovati pred trajno izgubo. Rodovitna zemlja, odrinjena pri gradbenih posegih, se uporabi za izboljšanje kmetijskih zemljišč, urejanje javnih zelenih površin ali sanacijo degradiranih območij, razen kadar se rodovitna zemlja uporabi za ureditev okolice objekta, zaradi gradnje katerega je bila odrinjena. Vlada pa določi obvezna pravila ravnanja z rodovitno zemljo v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja (= Uredba o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov, Uradni list RS, št. 34/08, 61/11 in 44/22 – ZVO-2);
- 40. člen, peti odstavek: navajate "...grmičevje pa je potrebno sežgati ob požarni kontroli" - prosimo preverite pravno podlago za tako ravnanje. Opozarjamo, da Uredba o odpadkih (Uradni list RS, št. 77/22, 113/23 in 13/25) določa, da je kurjenje odpadkov na prostem prepovedano.

Navedene pripombe smiselno upoštevajte tudi v predlogu okoljskega poročila.

Splošno glede odpadkov:

Dokument bo podlaga za izvedbo gradbenih del, pri katerih nastajajo predvsem gradbeni, lahko pa tudi drugi odpadki, na primer komunalni, ki jih povzročajo zaposleni na gradbišču. Za ravnanje z odpadki je potrebno upoštevati zakonodajo s področja odpadkov. Krovni predpis na podlagi Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24, 21/25 – ZOPVOOV in 56/25 - PoZ) je Uredba o odpadkih (Uradni list RS, št. 77/22, 113/23 in 13/25), ki v skladu z Direktivo 2008/98/ES o odpadkih z namenom varstva okolja in varovanja človekovega zdravja določa pravila ravnanja in druge pogoje za preprečevanje ali zmanjševanje

škodljivih vplivov nastajanja odpadkov in ravnanja z njimi ter zmanjševanje celotnega vpliva uporabe naravnih virov in izboljšanje učinkovitosti uporabe naravnih virov.

Pri ravnanju z odpadki je potrebno upoštevati načelo »povzročitelj plača« in hierarhijo ravnanja, ki pri čemer preprečevanje odpadkov v skladu z Direktivo 2008/98/ES o odpadkih predstavlja niz ukrepov, sprejetih preden snov, material ali proizvod postane odpadek, s katerimi se zmanjšajo a) količine odpadkov (vključno s ponovno uporabo proizvodov ali podaljšanjem njihove življenjske dobe), b) škodljivi vplivi nastalih odpadkov na okolje in človekovo zdravje ali c) vsebnost nevarnih snovi v materialih (in proizvodih). Ukrepe preprečevanja nastajanja odpadkov kot najvišje prioritete hierarhije ravnanja z odpadki je treba izvesti v fazi načrtovanja gradnje/trase, ko je eno od meril za odločitev o najprimernejši lokaciji/trasi gradnje tudi količina in vrsta odpadnih materialov, nastalih pri zemeljskih delih (izkop), in možno nadaljnje ravnanje z njimi.

V skladu z Direktivo 2008/98/ES o odpadkih tla (in situ), vključno z neizkopanim onesnaženim delom tal, niso odpadek. Zakonodaja s področja odpadkov se ne uporablja za neonesnažen del tal in drug naravno prisoten material, ki sta izkopana med gradbenimi deli, če se v svojem prvotnem stanju zagotovo uporabita za gradnjo na kraju, kjer sta bila izkopana. Del tal in drug naravno prisoten material, ki sta izkopana med gradbenimi deli, pa sta odpadek, če ustrezata opredelitvi pojma »odpadek« iz te direktive. Pri tej odločitvi ni bistveno ali je izkopan material onesnažen z nevarnimi snovmi ali ni. Iz razlage Direktive o odpadkih izhaja, da "na kraju, kjer sta bila izkopana" pomeni na istem gradbišču (kakor je gradbišče opredeljeno v gradbenem dovoljenju).

Status odpadka neonesnažene izkopane zemlje in drugega naravno prisotnega materiala (zemeljskega izkopa), ki se uporabljata na mestih, kjer nista bila izkopana, se določi v skladu z opredelitvijo odpadka in določbami o stranskih proizvodih ali o prenehanju statusa odpadka po Direktivi o odpadkih (oziroma Uredbi o odpadkih). V skladu z ZVO-2 »odpadek« pomeni vsako snov ali predmet, ki ga imetnik zavrže ali namerava ali mora zavržeti.

Odpadki, ki nastajajo pri gradnji, so gradbeni odpadki, za katere velja tudi poseben predpis in sicer Uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Uradni list RS, št. 34/08 in 44/22 – ZVO-2), ki določa obvezno ravnanje z odpadki, ki nastajajo pri gradbenih delih zaradi gradnje, rekonstrukcije, adaptacije, obnove ali odstranitve objekta. Za ravnanje z gradbenimi odpadki na gradbišču je v skladu z navedeno uredbo v celoti odgovoren investitor. Ključni vidik ustreznega ravnanja z odpadki je ločevanje materialov na izvoru. Bolje kot so odpadki ločeni, lažja je nadaljnja obdelava odpadkov, npr. ponovna uporaba odpadkov, učinkovitejše je recikliranje in boljša je kakovost recikliranih materialov. Če je za gradnjo novega objekta, rekonstrukcijo objekta, nadomestno gradnjo ali odstranitev objekta predpisana pridobitev gradbenega dovoljenja v skladu s predpisi, ki urejajo graditev, mora (ob določenih izjemah) investitor k projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja priložiti načrt gospodarjenja z gradbenimi odpadki.

Če pri rekonstrukciji ali odstranitvi objekta ni mogoče preprečiti mešanja gradbenih odpadkov, mora investitor zagotoviti, da se pred rekonstrukcijo ali odstranitvijo objekta odstranijo iz objekta nevarni gradbeni odpadki, če je to tehnično izvedljivo. Investitor mora v načrtu gospodarjenja z gradbenimi odpadki v zvezi s predvidenimi količinami gradbenih odpadkov in z načini njihove obdelave upoštevati tudi usmeritve iz operativnega programa varstva okolja na področju gradbenih odpadkov, ter priporočila Protokola EU za ravnanje z gradbenimi odpadki in odpadki iz rušenja objektov in Smernice za presojo ravnanja z odpadki pred rušenjem in obnovo zgradb - Ravnanje z gradbenimi odpadki in odpadki iz rušenja objektov v EU, ki sta objavljena na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

Seznam odpadkov je določen z Odločbo 2000/532/ES - iz te odločbe izhaja, da se odpadki razvrščajo po viru nastanka (skupina 17- gradbeni odpadki in odpadki iz rušenja objektov,

vključno z zemeljskimi izkopi z onesnaženih območij). Zemeljski izkopi nastajajo pri posegih v tla in podtalje, vključno s poglobljanjem dna vodnih teles, pri čemer nastanejo odpadki:

- zemlja in kamenje (17 05 03*, 17 05 04), ki nastajajo pri gradbenih delih zaradi gradnje;
- materiali, izkopani pri poglobljanju dna z bagranjem (17 05 05*, 17 05 06), ki se ne premeščajo znotraj območja površinskih voda zaradi upravljanja voda in vodnih poti ali preprečevanja poplav ali blažitve posledic poplav in suše.

V skladu z Obvestilom Komisije o tehničnih smernicah o razvrščanju odpadkov sta odpadka s številka 17 05 03* in 17 05 05* označena z vrsto oznake odpadka ZN (zrcalna oznaka odpadka za nevarne odpadke), odpadka s številka 17 05 04 in 17 05 06 pa z ZZN (zrcalna oznaka odpadka za nenevarne odpadke). Če je odpadki označen z ZNN se lahko opredeli kot nenevarni šele po potrditvi, da ne izkazuje katere od nevarnih lastnosti.

Pogoje v zvezi z obremenjevanjem tal z vnašanjem odpadkov in obvezno ravnanje pri načrtovanju in izvedbi vnašanja zemeljskega izkopa ali umetno pripravljene zemljine zaradi izboljšanja ekološkega stanja tal ter pogoje uporabe gradbenega materiala, pripravljenega iz obdelanih ali neobdelanih, izvornih ali odpadnih mineralnih surovin, če se ob stiku s padavinsko, podzemno ali površinsko vodo nevarne snovi lahko začnejo lužiti, določa Uredba o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov (Uradni list RS, št. 34/08, 61/11 in 44/22 – ZVO-2).

Najmanj zaželeno ravnanje z odpadki je odlaganje odpadkov na odlagališčih, pri čemer je potrebno upoštevati tudi določbe predpisa, ki ureja odlagališča odpadkov. Predelava primernih inertnih ali nenevarnih odpadkov z njihovo uporabo pri prenavljanju in zasipavanju ali pri gradnji pa ne pomeni nujno odlaganja na odlagališču. Tako se določbe predpisa o odlagališčih odpadkov med drugim ne uporabljajo za uporabo inertnih odpadkov kot polnilo pri vzpostavitvi novega ali nadomestitvi prejšnjega stanja okolja, če se vnašajo v skladu s predpisom, ki ureja obremenjevanje tal z vnašanjem odpadkov.

Uredba o odpadkih (Uradni list RS, št. 77/22, 113/23 in 13/25) vsebuje tudi posebno določbo glede ravnanja z rodovitno zemljo, odrinjeno pri gradbenih posegih, ki nima nevarnih lastnosti iz Priloge 3 te uredbe in ki zaradi fizikalnih, kemičnih in mikrobioloških lastnosti omogoča rast rastlin, ki jo je v skladu z zakonom, ki ureja kmetijska zemljišča, treba varovati pred trajno izgubo, in jo je treba zbirati ločeno od preostalega zemeljskega izkopa in jo ločeno oddajati, če se zemeljski izkop, katerega sestavni del je, ne uporabi za gradnjo v svojem prvotnem stanju na mestu, kjer je bil izkopen.

Tudi Zakon o kmetijskih zemljiščih (ZKZ), Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D, 79/17, 44/22 in 78/23 – ZUNPEOVE, določa, da je rodovitna zemlja po tem zakonu material površinskega sloja tal, ki zaradi fizikalnih, kemičnih in mikrobioloških lastnosti omogoča rast rastlin in jo je treba varovati pred trajno izgubo. Rodovitna zemlja, odrinjena pri gradbenih posegih, se uporabi za izboljšanje kmetijskih zemljišč, urejanje javnih zelenih površin ali sanacijo degradiranih območij, razen kadar se rodovitna zemlja uporabi za ureditev okolice objekta, zaradi gradnje katerega je bila odrinjena. Vlada pa določi obvezna pravila ravnanja z rodovitno zemljo v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja (= Uredba o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov, Uradni list RS, št. 34/08, 61/11 in 44/22 – ZVO-2).

Z odpadki, ki pri gradbenih delih ne nastajajo neposredno kot posledica postopkov izvajanja gradbenih del, kot so na primer odpadna embalaža, ki ovija gradbeni material ali gradbene izdelke, ali komunalni odpadki, ki jih povzročajo zaposleni na gradbišču, je potrebno ravnati v skladu s predpisi, ki urejajo odpadke. Zbiranje komunalnih odpadkov je v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja, obvezna občinska gospodarska javna služba varstva okolja, zato je ravnanje z njimi potrebno dogovoriti z izvajalcem te službe v posamezni občini.

Obvezne občinske gospodarske javne službe varstva okolja iz ZVO-2 s področja odpadkov so 1. zbiranje določenih vrst komunalnih odpadkov, 2. obdelava določenih vrst komunalnih odpadkov

in 3. odlaganje ostankov obdelanih komunalnih odpadkov. Zakon določa, da so objekti in naprave, potrebni za izvajanje občinskih javnih služb, infrastruktura lokalnega pomena in morajo biti evidentirani v zbirnem katastru gospodarske javne infrastrukture oziroma drugih katastrih, v skladu s predpisi, ki urejajo evidentiranje. Za navedene javne službe Pravilnik o katastrih gospodarske javne infrastrukture javnih služb varstva okolja (Uradni list RS, št. 28/11, 61/17 – ZUreP-2, 199/21 – ZUreP-3 in 21/25 – ZOPVOOV) glede vsebine katastra javne infrastrukture lokalnega pomena za ravnanje z odpadki določa, da je javna infrastruktura lokalnega pomena za ravnanje s komunalnimi odpadki, ki se evidentira v katastru javne infrastrukture lokalnega pomena za ravnanje s komunalnimi odpadki, (i) zbiralnica ločenih frakcij, (ii) zbirni center, (iii) center za ravnanje s komunalnimi odpadki z objekti in napravami za obdelavo mešanih komunalnih odpadkov in (iv) odlagališče ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov;

Prosimo, da pri pripravi nadaljnje dokumentacije upoštevate sprejete strateške dokumente (Program ravnanja z odpadki in program preprečevanja odpadkov Republike Slovenije, 2022) in vse predpise s področja odpadkov (objavljeni na spletnem mestu državne uprave: Ravnanje z odpadki | GOV.SI).

Degradirano okolje:

Z vidika obvladovanja degradiranih območij je treba posebno pozornost posvetiti območjem, kjer so opuščena odlagališča odpadkov (v skladu z ZVO-2 so to odlagališča odpadkov, ki niso obstoječa odlagališča odpadkov, in na katerih so se pred 5. februarjem 2000 na podlagi akta pristojnega organa občine ali države organizirano odlagali odpadki ter obsegajo zemljišča, na katerih so ti odpadki odloženi) ali so se v preteklosti odmetavali odpadki ali puščali v okolju (npr. zapuščenim industrijskim območjem in gramoznim jamam, kamnolomom, glinokopom ...), še posebej, če gre za možno prisotnost nevarnih odpadkov. Pred vsakim posegom v okolje je zato potrebno izvesti predhodne preiskave tal. Podatki o Potencialno onesnaženih območjih so na voljo na spletni strani ARSO, Atlas okolja, potencialno onesnažena območja.

Rudarski odpadki:

Uredba o odpadkih (Uradni list RS, št. 77/22, 113/23 in 13/25) se v obsegu, ki ga urejajo druga področja zakonodaje, ne uporablja (med drugim) tudi za odpadke, ki nastajajo pri raziskovanju, pridobivanju, bogatenju in skladiščenju mineralnih surovin in obratovanju kamnolomov, kolikor so urejeni v predpisih, ki urejajo ravnanje z odpadki iz rudarskih in drugih dejavnosti izkoriščanja mineralnih surovin.

Navedena uredba tudi določa, da izvorni povzročitelj odpadkov, ki nastanejo zaradi njegovega delovanja ali dejavnosti, lahko odpadke začasno skladišči največ 12 mesecev od njihovega nastanka, pri čemer se ta določba ne uporablja za neonesnaženo zemljino iz 4. točke tretjega odstavka 2. člena te uredbe, ki nima nevarnih lastnosti iz Priloge 3 te uredbe in se zaradi izvajanja dejavnosti izkoriščanja mineralnih surovin odstrani z zgornje plasti tal, ter se v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadki iz rudarskih in drugih dejavnosti izkoriščanja mineralnih surovin uporabi za sanacijo zemljišča po končanju pridobivanja mineralnih surovin ob upoštevanju kakovosti tal, prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst ter njihovih habitatov, sladkovodnih sistemov, krajine in ustreznih koristnih možnosti rabe saniranega zemljišča.

Opozarjamo tudi na določbo ZVO-2 glede odgovornosti za preprečevanje in sanacijo okoljske škode - povzročitelj obremenitve je v zvezi z opravljanjem dejavnosti odgovoren za preprečevanje neposredne nevarnosti za nastanek okoljske škode ter za preprečevanje in sanacijo okoljske škode ne glede na krivdo. Med take dejavnosti med drugimi sodi tudi ravnanje z rudarskimi odpadki, za katero je treba pridobiti okoljevarstveno dovoljenje po tem zakonu.

Pri pripravi prostorskih izvedbenih aktov s področja okolja (hrup, tla, odpadki, svetlobno onesnaževanje, elektromagnetno sevanje, kakovost zraka) upoštevajte tudi usmeritve iz strateških dokumentov in zakonodajo s tega področja.

S spoštovanjem,

mag. Bojan Kumer
MINISTER

Zbrala in pripravila:
Tanja Đurić,
višja svetovalka

Priloga:
- grafična priloga: Stanje elektroenergetskih objektov na območju urejanja *OPPN EUP MŠ-04 v občini Moravče*